

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 483/2016-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. augusta 2016 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práv zaručených čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatočného protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva zaručeného čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom a uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 8 Er 386/2015 z 24. júla 2015, ako aj postupmi a uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 CoE 269/2015 zo 14. decembra 2015 a sp. zn. 19 CoE 835/2015 z 30. decembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 2023/2016 a 3637/2016 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2023/2016.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 2. marca 2016 a 29. marca 2016 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a práva zaručeného v čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom a uznesením Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 Er 386/2015 z 24. júla 2015, ako aj postupmi a uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 CoE 269/2015 zo 14. decembra 2015 a sp. zn. 19 CoE 835/2015 z 30. decembra 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 2023/2016 vyplýva, že okresný súd svojím uznesením zastavil exekučné konanie z dôvodu, že zamietol žiadosť sťažovateľky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Krajský súd však uznesením sp. zn. 23 CoE 269/2015 zo 14. decembra 2015 uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Zo sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 3637/2016 vyplýva, že Okresný súd Trenčín svojím uznesením č. k. 12 C 381/2012-102 z 2. decembra 2014 sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanie odvolania v sume 17 €, avšak krajský súd uznesením sp. zn. 19 CoE 835/2015 z 30. decembra 2015 uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Na základe v sťažnostiach konkretizovanej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd v prípade sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 2023/2016 vyslovil, že postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 8 Er 386/2015 z 24. júla 2015, ako aj postupom

a uznesením krajského súdu sp. zn. 23 CoE 269/2015 zo 14. decembra 2015 boli porušené základné práva zaručené v čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, ako aj čl. 12 ods. 2 ústavy, práva zaručené v čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj právo zaručené čl. 47 charty, tieto uznesenia zrušil, vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania. V prípade sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 3637/2016 sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 19 Co 835/2015 z 30. decembra 2015 boli porušené jej práva zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, uznesenie krajského súdu zrušil, vrátil mu vec na ďalšie konanie a sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov tohto konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) alebo Trestného poriadku.

V zmysle § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 166 ods. 1 CSP.

S prihliadnutím na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému sťažnosti smerujú, na obsahovú súvislosť sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2023/2016 a sp. zn. Rvp 3637/2016, a tiež na spôsob, akým bolo v obidvoch veciach krajským súdom rozhodnuté, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy o spojení konania o sťažnostiach na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

K dôvodom odmietnutia sťažností

Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy,

prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad určených § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

V danom prípade bolo uznesenie okresného súdu sp. zn. 8 Er 386/2015 z 24. júla 2015 uznesením krajského súdu sp. zn. 23 CoE 269/2015 zo 14. decembra 2015 zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Z uvedenej skutočnosti bez pochybností vyplýva, že pred začatím konania na ústavnom súde napadnuté uznesenie okresného súdu v dôsledku jeho zrušenia krajským súdom zaniklo, preto už nemá žiadne právne účinky, ktoré by mohli viesť k vysloveniu porušenia sťažovateľkou označených práv. Je zrejmé, že v ďalšom štádiu konania bude mať možnosť uplatniť ochranu označených práv priamo v napadnutom konaní, keďže označený okresný súd po podaní sťažnosti ústavnému súdu mal o veci právomoc rozhodovať.

Obdobne, aj pokiaľ ide o uznesenia krajského súdu sp. zn. 23 CoE 269/2015 zo 14. decembra 2015 a sp. zn. 19 CoE 835/2015 z 30. decembra 2015, je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé (a potvrdzuje to aj obsah samotnej sťažnosti), že v dôsledku zrušujúcich rozhodnutí krajského súdu nebolo o ochrane označených práv všeobecnými súdmi dosiaľ právoplatne rozhodnuté. V ďalšom štádiu konania má teda sťažovateľka možnosť uplatniť ochranu označených práv, keďže o veci ešte majú rozhodovať iné súdy. Preskúmanie

napadnutých uznesení krajského soudu by tak bylo v rozporu s principem subsidiarity zakotveným v čl. 127 ods. 1 ústavy.

Ústavou daná pravomoc neumožňuje ústavnému soudu nahradit rozhodovací činnost (pravomoc) všeobecných soudů, ak je založená zákonem alebo na základe zákona. Ústavný súd môže založiť svoju pravomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde neprípúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Aj podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

Za daných okolností ústavný súd dospel už pri predbežnom prerokovaní sťažností k záveru o nedostatku pravomoci ústavného soudu na ich prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a preto sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol tak, ako to vyplýva z bodu 2 výroku tohto uznesenia.

Vzhľadom na odmietnutie sťažností rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd bližšie nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2016